

عنوان مقاله:

مدیریت منابع آبی بارویکرد نگهداری و بهره برداری بهینه در جهت توسعه شبکه های آبیاری و آبخیزداری مدرن و کارآمد

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس سراسری آبخیزداری و مدیریت منابع آب و خاک کشور (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

بهمن فرخی - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهلران و دانشجوی دکتری عمران

خلاصه مقاله:

جهت بهره برداری از منابع آب و خاک با نگرش آبخیزداری بهینه ، مهمترین راهبرد استفاده از نزولات جوی و کنترل مصرف بخصوص در مناطق کم آب ، طراحی و احداث سدهای مخزنی و بهینه سازی منابع آب می باشد. کشور ایران بهعنوان منطقه خشک و نیمه خشک است، لذا مهار آبهای جاری مد نظر متخصصان حوزه آب و آبیاری است. بنابر این نگرش در سالهای اخیر سدهای متعددی احداث و عملیات آبخیزداری آنها آغاز شده است. ولی به دلایل مختلفی اتم از عدم بهره برداری صحیح، رسوبگذاری نامحدود، عدم تخلیه اصولی و غیر اقتصادی بودن ، بسیاری از این سدها بی استفاده شده و یا به یک حوضچه آب مبدل شده اند. از طرف دیگر تعداد سایت های مناسب احداث سدها در هر حوضه آبریز محدود می باشد. اگر چه در زمان بهره برداری از سدها توسعه زیادی در مناطق اطراف آن متصور می شود، ولی پس از اتمام عمر مفید مخازن ، مناطق اطراف سدها به شدت با مشکلات کم آبی ، اکولوژیکی، اقتصادی مواجه می شوند. همین امر باعث بروز بحران در این مناطق خواهد شد. به اعتقاد برخی کارشناسان زیست محیطی، ابعاد خسارات وارده احداث سد، بیشتر از منافع و فواید آن می باشد ، بنابراین اساسا سدسازی اقتصادی نیست. با استفاده از آبخیزداری مدرن و شبکه آبیاری و زه کشی مکانیزه می توان احداث سددر یک منطقه را نقطه عطف تحول اقتصادی در آنجا دانست. نگهداری از سد ها نیز حائز اهمیت است به همین منظور می توان با ایجاد سدهای رسوبگیر کوچک و لایروبی دوره ای و منظم آنها، عمر مفید سدها را افزایش داد. بدین ترتیب زمینه بهره برداری پایدار از منابع آب و خاک مهیا می گردد. در این مقاله به بررسی مسائل سد سازی در ایران پرداخته شده است و در نهایت با ارائه راهکارهای عملی و اقدامات آبخیزداری با استفاده از روشهای تکمیلی مدیریت منابع آب و بیولوژیکی نیمه عمر مفید سد های موجود را افزایش دهیم

کلمات کلیدی:

سدسازی ، مدیریت منابع آب ، آبیاری و زهکشی مدرن ، زهکشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/143604>

